

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. d)

Fizică

Filiera teoretică – profilul real, Filiera vocațională – profilul militar

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

A. MECHANICA

Varianta 4

A gravitațională $g = 10 \text{ m/s}^2$.

I. Îrjați a răspunsurile la 1-5 întrebări date corecte răspunsurilor corespunzătoare literă. (15 puncte)

1. A $6 \cdot 10^3 \frac{\text{cm}}{\text{min}}$ viteză are valoarea în S.I. unitățile de măsură:

- a. 1 m/s   b. 10 m/s   c. 100 m/s   d. 1000 m/s   (3p)

2. Dacă fizicele mărimi sunt notate cu literele din fizica cărților de fizică utilizate, atunci legea lui Hooke este scrisă astfel:

- a. $\Delta \ell = \frac{F \cdot S_0 \cdot \ell_0}{E}$ b. $\Delta \ell = \frac{E \cdot \ell_0}{F \cdot S_0}$ c. $\Delta \ell = \frac{E \cdot \ell_0 \cdot S_0}{F}$ d. $\Delta \ell = \frac{F \cdot \ell_0}{E \cdot S_0}$ (3p)

3. Dacă fizicele mărimi sunt notate cu literele din fizica cărților de fizică utilizate, atunci unitatea de măsură a $F \cdot \Delta t$ este:

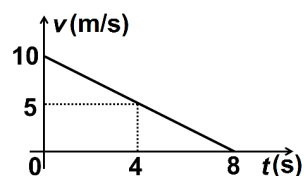
- a. N   b. W   c. N · s   d. W · s   (3p)

4. Un autoturism cu masa 1 t are energie cinetică 200 kJ. Viteza sa este:

- a. 90 km/h   b. 72 km/h   c. 54 km/h   d. 36 km/h   (3p)

5. În figura este reprezentată viteza v a unui autoturism în funcție de timpul t de la începutul frâmului. Distanța parcursă de autoturism în timpul frâmului este:

- a. 20 m
b. 25 m
c. 40 m
d. 80 m

(3p)

II. Răspundeți la următoarea problemă:

(15 puncte)

Un corp cu masa $m = 2,0 \text{ kg}$ este tras pe o suprafață orizontală netedă. Forța $\vec{F}$ este aplicată la un unghi $\alpha = 53^\circ$ ($\sin \alpha = 0,8$) față de suprafața orizontală. Forța de frecare este $F_f = 6 \text{ N}$.

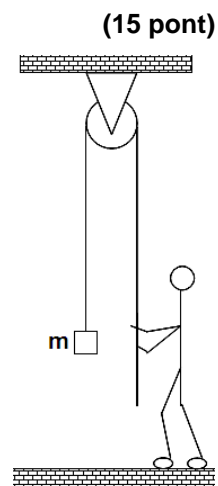
- a. Descrieți forțele care acționează asupra corpului.
b. Determinați valoarea forței F .
c. Calculați coeficientul de frecare dintre corp și suprafață.
d. Presupunem că corpul continuă să se miște pe suprafața orizontală netedă, iar forța $\vec{F}$ este înlocuită cu o forță $\vec{F}'$ care acționează în direcția orizontală și are valoarea 12 N. Determinați accelerația corpului în acest caz.

III. Răspundeți la următoarea problemă:

(15 puncte)

Un om, cu masa $m = 20 \text{ kg}$, ridică un corp cu masa $M = 10 \text{ kg}$ folosind o funie și o roată fixată la tavan. Omul trage de funie astfel încât corpul să se ridice cu o viteză constantă. În timpul ridicării, omul este în contact cu pământul. Determinați:

- a. variația energiei potențiale a corpului în timpul ridicării;
b. lucrul mecanic realizat de om în timpul ridicării;
c. energia cinetică a corpului în momentul în care este ridicat la înălțimea $h = 3 \text{ m}$ de la pământ;
d. impulsul mecanic primit de om în momentul în care corpul cade din înălțimea $H = 3,2 \text{ m}$ de la pământ.

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. d)

Fizică

Filiera teoretică – profilul real, Filiera vocațională – profilul militar

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

B. A TERMODINAMICA ELEMENTE

Varianta 4

Ismeretek: az Avogadro-szám, $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, az egyetemes gázállandó, $R = 8,31 \text{ J} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$. Egy adott állapotban az ideális gáz állapotváltozói között fennáll a következő összefüggés: $p \cdot V = \nu RT$.

I. Írjátok a válaszlapra az 1-5 kérdésekre adott helyes válaszoknak megfelelő betűjelet. (15 pont)

1. Egy r sugarú szappanbuborék belsejében a levegő nyomását a $p = \frac{a}{r} + b$ összefüggés adja meg, ahol a és b két állandó. Ha a fizikai mennyiségek jelölései megegyeznek a fizika tankönyvekben használt jelölésekkel, akkor az a állandó mértékegysége az S.I.-ben:

- a. $\text{N} \cdot \text{m}$ b. $\frac{\text{N}}{\text{m}}$ c. $\text{N} \cdot \text{m}^2$ d. $\frac{\text{N}}{\text{m}^2}$ (3p)

2. Az alábbi mennyiségek közül a folyamatmennyiség a:

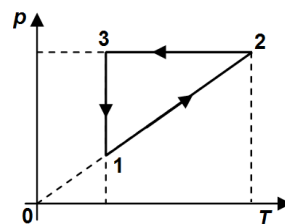
- a. nyomás   b. hőmérséklet   c. belső energia   d. hő   (3p)

3. Ha a fizikai mennyiségek jelölései megegyeznek a fizika tankönyvekben használt jelölésekkel, akkor egy anyag C mólhőjének és a c fajhőjének az aránya:

- a. μ b. ν c. $\frac{1}{\mu}$ d. $\frac{1}{\nu}$ (3p)

4. A mellékelt ábrán feltüntetett grafikon egy állandó gázmennyiség nyomását ábrázolja a hőmérsékletének függvényében. Az (1), (2) és (3)-as állapotok sűrűségei közötti összefüggés:

- a. $\rho_1 = \rho_2 > \rho_3$
b. $\rho_1 = \rho_2 < \rho_3$
c. $\rho_1 < \rho_2 = \rho_3$
d. $\rho_1 = \rho_3 < \rho_2$

(3p)

5. Egy ideális gázt ($C_V = 1,5R$) állandó nyomáson melegítünk, miközben $Q = 100 \text{ J}$ hőt vesz fel. A folyamat során a gáz által végzett mechanikai munka értéke:

- a. 80J   b. 60J   c. 40J   d. 20J   (3p)

II. Oldjátok meg a következő feladatot:

(15 pont)

Egy $V = 16,62 \text{ L}$ térfogatú gázpalack oxigénből ($\mu_1 = 32 \text{ g/mol}$), és héliumból ($\mu_2 = 4 \text{ g/mol}$) álló gázkeveréket tartalmaz úgy, hogy móltömegeik aránya $\frac{\nu_1}{\nu_2} = \frac{2}{3}$. A két gáz izochor mólhője $C_{V1} = 2,5R$ és $C_{V2} = 1,5R$. A

palackban található gázkeverék nyomása, $t = 27^\circ\text{C}$ hőmérsékleten, $p = 15 \cdot 10^5 \text{ N/m}^2$. Határozzátok meg:

- a. az gázpalackban található gázmolekulák számát;
b. a gázpalackban található gázkeverék tömegét;
c. a gázpalackban található gázkeverék átlagos móltömegét;
d. a gázpalackban található gázkeverék által felvett hőt egy olyan folyamat során, amikor hőmérséklete $\Delta T = 20 \text{ K}$ -nel nő.

III. Oldjátok meg a következő feladatot:

(15 pont)

A $\nu = 2 \text{ mol}$ ideális gáz egy reverzibilis Carnot körfolyamatot ír le. A körfolyamat során elért szélső hőmérsékletértékek $t_{\text{cald}} = 127^\circ\text{C}$ és $t_{\text{rece}} = 27^\circ\text{C}$. Az izoterm kiterjedés során a gáz által végzett

mechanikai munka $L_{12} = 400 \text{ J}$. Az adiabatikus kitevő $\gamma = \frac{C_p}{C_V}$ értéke $\gamma = 1,4$. Határozzátok meg:

- a. a Carnot körfolyamat hatásfokát;
b. egy teljes körfolyamat során, a gáz és a külső környezete között cserélt teljes mechanikai munkát;
c. a gáz által, egy teljes körfolyamatban leadott hőt;
d. a gáz belső energiájának változását az adiabatikus összenyomás során.

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. d)

Fizică

Filiera teoretică – profilul real, Filiera vocațională – profilul militar

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

C. AZ EGYENÁRAM ELŐÁLLÍTÁSA ÉS FELHASZNÁLÁSA

Varianta 4

I. Írjátok a válaszlapra az 1-5 kérdésekre adott helyes válaszoknak megfelelő betűjelet. (15 pont)

1. Ha a fizikai mennyiségek jelölései megegyeznek a fizika tankönyvekben használt jelölésekkel, akkor a fajlagos ellenállás mértékegysége az S.I.-ben a következő alakban írható fel:

- a. $V \cdot m \cdot A^{-1}$ b. $A \cdot m \cdot V^{-1}$ c. $\Omega \cdot m \cdot A^{-1}$ d. $\Omega \cdot m \cdot V^{-1}$ **(3p)**

2. Két fogyasztót, melyek elektromos ellenállásainak aránya $\frac{R_1}{R_2} = 2$, sorosan kapcsolunk és egy áramforrás

kapcsaira kötünk. A két fogyasztón áthaladó áramerősségek aránya $\frac{I_1}{I_2}$:

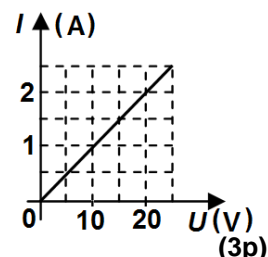
- a. 0,5   b. 1   c. 2   d. 4   **(3p)**

3. Ha a fizikai mennyiségek jelölései megegyeznek a fizika tankönyvekben használt jelölésekkel, akkor a stacionárius elektromos áram erősségének meghatározási képlete:

- a. $I = \frac{R}{U}$ b. $I = \frac{\Delta Q}{\Delta t}$ c. $I = \frac{U}{P}$ d. $I = \sqrt{\frac{R}{P}}$ **(3p)**

4. A mellékelt ábrán feltüntetett grafikon, egy fogyasztón áthaladó áram erősségét ábrázolja a kapcsain alkalmazott feszültség függvényében. Az ellenálláson fejlődő elektromos teljesítmény, amikor a rajta áthaladó áramerősség értéke $I = 2 \text{ A}$:

- a. 10 W
b. 20 W
c. 30 W
d. 40 W

5. Egy áramforrás elektromotoros feszültsége $E = 100 \text{ V}$ és belső ellenállása $r = 10 \Omega$. Egy $R_v = 990 \Omega$ ellenállású voltmérő által jelzett feszültség, ha az adott áramforrás kapcsaira kötjük:

- a. 90V   b. 95V   c. 99V   d. 100V   **(3p)**

II. Oldjátok meg a következő feladatot:

(15 pont)

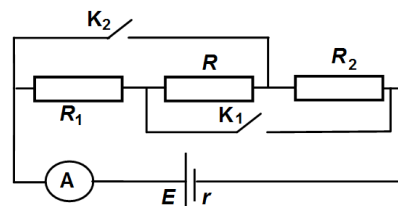
A mellékelt ábrán egy áramkör kapcsolási rajza található. A fogyasztók elektromos ellenállása: $R_1 = 6 \Omega$, $R_2 = 4 \Omega$ és $R = 12 \Omega$. Az R ellenállású fogyasztó egy olyan vezető, amelyik keresztmetszetének átmérője $d = 0,1 \text{ mm}$ és fajlagos ellenállása $\rho = 3,14 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot \text{m}$. Az áramkörben található **A** ampermérőt ideálisnak tekintjük ($R_A \approx 0 \Omega$).

- Amikor a K_1 kapcsoló **zárt** és a K_2 kapcsoló **nyitott** állású, akkor az ampermérő $I_1 = 1,5 \text{ A}$ erősségű áramot jelez.

- Amikor a K_1 kapcsoló **nyitott** és a K_2 kapcsoló **zárt** állású akkor az ampermérő $I_2 = 2 \text{ A}$ erősségű áramot jelez.

Határozzátok meg:

- a. az R ellenállású vezető hosszát;
b. a külső áramkör eredő ellenállását a K_1 és K_2 kapcsolók **nyitott** állása esetében;
c. az ampermérőn áthaladó áramerősség értékét a K_1 és K_2 kapcsolók **nyitott** állása esetében;
d. az áramforrás kapocsfeszültségét a K_1 és K_2 kapcsolók **zárt** állása esetében.

III. Oldjátok meg a következő feladatot:

(15 pont)

Az $E = 75 \text{ V}$ elektromotoros feszültségű elem kapcsaira két, párhuzamosan kapcsolt fogyasztót kötünk. Az elemen átfolyó áramerősség értéke $I = 5 \text{ A}$, míg az egyes fogyasztókon fejlődő teljesítmények értékei $P_1 = 180 \text{ W}$, valamint $P_2 = 120 \text{ W}$. Határozzátok meg:

- a. a két ellenállás által együttesen elhasznált elektromos energiát, $\Delta t = 5 \text{ perc}$ alatt;
b. az áramkör hatásfokát;
c. az elem belső ellenállását;
d. az áramforrás által leadott maximális teljesítményt egy megfelelően választott ellenállásnak, ha ezzel helyettesítjük az előző két ellenállást.

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. d)

Fizică

Filiera teoretică – profilul real, Filiera vocațională – profilul militar

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

D. OPTICA

Varianta 4

Ismeretek: a fény terjedési sebessége légüres térben $c = 3 \cdot 10^8$ m/s, a Planck állandó $h = 6,6 \cdot 10^{-34}$ J · s.

I. Írjátok a válaszlapra az 1-5 kérdésekre adott helyes válaszoknak megfelelő betűjelet. (15 pont)

1. A fénytörés jelensége:

- a. két fényhullám egymásra tevődése a tér egy adott pontjában;
- b. egy felület, fénysugárzás hatására történő elektron kibocsátása;
- c. a fény visszatérése az eredeti közegbe, amikor két közeg határfelületére ér;
- d. a terjedési irányának megváltozása amikor egyik közegből behatol egy másik közegbe. (3p)

2. Ha a fizikai mennyiségek jelölései megegyeznek a fizika tankönyvekben használt jelölésekkel, akkor a foton impulzusának kifejezése:

- a. $p = h \cdot \lambda^{-1}$
- b. $p = h \cdot \nu \cdot c^{-2}$
- c. $p = h \cdot c^{-1} \cdot \lambda^{-1}$
- d. $p = h \cdot \nu \cdot c^{-1} \cdot \lambda^{-1}$ (3p)

3. A fény terjedési sebességének értéke az $n = 1,2$ törésmutatójú közegben:

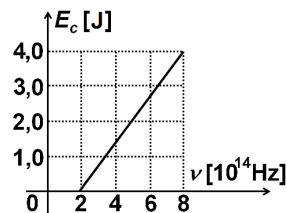
- a. $1,2 \cdot 10^8$ m/s
- b. $1,5 \cdot 10^8$ m/s
- c. $2,0 \cdot 10^8$ m/s
- d. $2,5 \cdot 10^8$ m/s (3p)

4. Két vékony lencse törőképpessége $C_1 = -3 \text{ m}^{-1}$ és $C_2 = +6 \text{ m}^{-1}$. A két lencséből alkotott illesztett lencserendszer törőképpessége:

- a. -3 m^{-1}
- b. -2 m^{-1}
- c. $+2 \text{ m}^{-1}$
- d. $+3 \text{ m}^{-1}$ (3p)

5. A mellékelt ábrán feltüntetett grafikon, a külső fényelektromos hatás során kibocsátott fotoelektronok maximális mozgási energiáját ábrázolja a katód felületére eső sugárzás frekvenciájának függvényében. A katód anyagának kilépési munkája:

- a. $1,32 \cdot 10^{-19}$ J
- b. $2,00 \cdot 10^{-19}$ J
- c. $2,64 \cdot 10^{-19}$ J
- d. $5,12 \cdot 10^{-19}$ J (3p)

II. Oldjátok meg a következő feladatot: (15 pont)

Az $f = +0,2$ m fókusztávolságú vékony lencse egy fényes, vonalas, az optikai főtengelyre merőleges tárgyról képet alkot. A tárgy a lencse előtt, tőle 10 cm távolságra található.

- a. Szerkesszétek meg a tárgy képét.
- b. Számítsátok ki a lencse törőképpességét.
- c. Határozzátok meg a lencse optikai középpontja és a lencse által alkotott kép közötti távolságot.
- d. Eltávolítjuk a tárgyat $a = 20$ cm -el a lencsétől. Számítsátok ki a lencse által adott vonalas nagyítást az új esetben.

III. Oldjátok meg a következő feladatot: (15 pont)

Egy Young berendezést $\lambda = 600$ nm hullámhosszúságú monokromatikus fénnel világítunk meg. A fény egy pontszerű fényforrásból jön, amely a rendszer szimmetriatengelyén található. A két rés közötti távolság $2\ell = 0,3$ mm, míg a rések síkja és az ernyő közötti távolság $D = 1$ m.

- a. Számítsátok ki a használt sugárzás frekvenciáját.
- b. Határozzátok meg a sávköz i értékét.
- c. Számítsátok ki az egymásra tevődő, és a $k = 3$ -ad rendű maximumot létrehozó hullámok útkülönbségét.
- d. Az egész berendezést $n = 1,5$ törésmutatójú folyadékba merítjük. Számítsátok ki, mekkora kellene legyen a rések közötti új távolság értéke, ahhoz, hogy a b alponthban kiszámított i sávköz értéke változatlan maradjon.